

Na osnovu člana 64.2, tačke (a) i (b), članova 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 i 128.2 Zakona br . 03/L-073 o opštim izborima u Republici Kosovo (ZOI), kao i članova 22 i 29.2 Zakona br. 03/L-072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo (ZLI), Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (CIK), 09.03.2023 donosi:

PRAVILNIK BR. 11/2023 O BIRAČKIM ODBORIMA

Član 1 Delokrug

Ovim pravilnikom se definišu način osnivanja i sastav, nominacije od strane političkih subjekata, kvalifikacije i kriterijumi za imenovanje Biračkih odbora (BO), imenovanje, zamena, prestanak članstva, prava, dužnosti, funkcionisanje, identifikacioni dokumenti (bedževi), radno vreme i donošenje odluka BO-a.

Član 2 Osnivanje i sastav BO-a

1. BO je izborno telo osnovano od strane CIK-a, koje je odgovorno za pripremu i sprovođenje izbornog procesa na biračkom mestu (BM).
2. Sastav BO-a odražava strukturu članova Opštinske izborne komisije (OIK) kao i rodnu strukturu prema ZOI.
3. U određenim slučajevima, na predlog OIK-a, CIK može povećati ili smanjiti broj članova BO-a ili zameniti člana.
4. BO se sastoji od: predsedavajućeg BO-a, kontrolora reda, službenika za identifikaciju, davaoca glasačkog listića, nadzornika glasačke kutije.
5. U slučajevima kada ima više od pet članova, šesti član vodi statističku evidenciju o učešću birača, a sedmi član pomaže davaocu glasačkog listića.

Član 3 Nominacije BO-a

1. Na osnovu člana 2. stav 2. ovog Pravilnika, pravo imenovanja članova BO-a imaju:
 - 1.1. Politički subjekti zastupljeni u Skupštini Republike Kosovo i koji učestvuju na aktuelnim izborima;

- 1.2. politički subjekti zastupljeni u skupštini opštine i koji učestvuju na aktuelnim izborima u dotičnoj opštini.
2. Ukoliko kriterijumi iz stava 1. ovog člana nisu ispunjeni, CIK zahteva od novih političkih subjekata (potvrđenih za izbore) i nevladinih organizacija (NVO), da podnesu dodatne nominacije za BO.
3. U slučaju da imamo mali broj potvrđenih političkih subjekata, CIK, može odlukom usvajati drugačiju formulu iz stava 1. i 2. ovog člana, na osnovu rezultata prethodnih izbora.
4. Ako nominacije za BO prema stavovima 1. 2. i 3. ovog člana nisu popunjene, dodatne nominacije vrše se od strane OIK-a, uz prethodno odobrenje CIK-a.
5. U vremenskom roku određenom od strane CIK-a, pozivaju se svi politički subjekti, prema stavovima 1, 2 i 3 ovog člana, da dostavljaju pri OIK-u nominacije za članove BO-a u dotičnim opštinama.
6. Politički subjekti šalju svoje kandidature OIK-u, u elektronskoj i štampanoj verziji, najkasnije u roku od 5 dana od dana prijema poziva od strane CIK-a.
7. Spisak nominacija treba da sadži:
 - 7.1. Kod opštine;
 - 7.2. naziv i broj BC-a;
 - 7.3. broj BM-a;
 - 7.4. naziv i skraćenocu političkog subjekta ili nevladine organizacije (NVO);
 - 7.5. ime kontakt osobe sa OIK-om;
 - 7.6. ime nominovane osobe;
 - 7.7. prezime,
 - 7.8. lični broj;
 - 7.9. datum rođenja;
 - 7.10. broj telefona;
 - 7.11. broj bankovnog računa za svakog nominovanog;
 - 7.12. iskustveno na izborima;
 - 7.13. obrazovanje;
 - 7.14. položaj;
 - 7.15. potpis osobe za kontakt političkog subjekta ili NVO-a;
 - 7.16. potpis primaoca liste od strane predstavnika ili predsedavajućeg OIK-a;
 - 7.17. datum i mesto podnošenja liste nominacija.

8. Subjekti sa pravom nominiranja izvršice posebne nominacije za BO za glasanje osoba sa posebnim potrebama. OIK će odlučiti o potrebnom broju, u zavisnosti od broja mobilnih timova.

Član 4

Kvalifikacije i kriterijumi za imenovanje u BO

1. Da bi osoba bila nominovana i imenovana za člana BO-a, treba:
 - 1.1. Da bude registrovani birač u istoj opštini u kojoj se nalazi BC/BM;
 - 1.2. da ima najmanje srednje obrazovanje.
2. Nijedna osoba ne može biti nominovana niti imenovana za BO suprotno članu 75.3 ZOI-a, ako je odlukom CIK-a ili Izbornog panela za žalbe i predstavke – IPŽP dokazano da je prekršio izborni proces, ili protiv kojeg se vodi krivični postupak iz glave XVIII Krivičnog Zakonika Republike Kosovo.

Član 5

Imenovanje članova, predsedavajućih BO-a

1. OIK, nakon prijema liste nominovanih za BO, dodeljuje im BC/BM i poziciju, primenjujući sledeća pravila:
 - 1.1. Politički subjekt ne može imati više od jednog predstavnika/člana u BO;
 - 1.2. u istom BO ne može biti imenovano više od jedne osobe iz uže porodice, uprkos činjenici da može biti iz različitih političkih subjekata (uža porodica uključuje: supružnike, decu, roditelje i sestre ili braću);
 - 1.3. nominovani se imenuju u istom BC/BM gde su registrovani za glasanje ili barem u najbližem BC gde treba da glasa.
2. OIK prima listu nominacija za BO od političkih subjekata i šalje je CIK-u na imenovanje, najkasnije u roku od 5 radnih dana od dana prijema nominacija, dok CIK vrši imenovanje BO-a, uključujući i rezervno osoblje za BO, najkasnije u roku od 4 dana od dana prijema liste nominacija.
3. Predsedavajući BO-a se biraju ravnopravno iz prva četiri entiteta koji su osvojili najveći broj glasova za Skupštinu Kosova na poslednjim izborima u toj opštini, i koji su sertifikovani za učešće na aktuelnim izborima.
4. Imenovanje predsedavajućeg BO-a, iz stava 3. ovog člana, vrši se putem formule rotacije koju primenjuje OIK, po redosledu glasova koje su dobili na izborima.
5. Politički subjekti sa pravom nominacija za BO, imaju pravo da predlažu za imenovanje 10% od ukupnog broja članova za BO, kao rezervni članovi i predsedavajući.

6. Nakon imenovanja, svaki član/predsedavajući BO-a je dužan da potpiše poseban ugovor o uslugama i kodeks ponašanja.

Član 6

Imenovanje BO-a

1. U svakom BO služice jedna (1) ekipa BM-a, koja će odražavati sastav OIK-a kako je definisano u članu 74.1 ZOI-a. Za drugi krug izbora za Gradonačelnike ne primenjuje se član 74.2 ZOI-a.
2. CIK će tražiti od političkih subjekata da potvrde predloženu listu članova BO-a iz prvog kruga i da predlažu eventualne izmene. CIK odobrava ove izmene najkasnije četrnaest (14) dana pre dana izbora.
3. CIK dozvoljava političkim subjektima koji se takmiče u drugom krugu izbora za gradonačelnike da imaju svoje predstavnike u BO.
 - 3.1. Ako nema dovoljno primljenih nominacija od strane tog političkog subjekta, onda sastav BO-a ostaje kao što je definisano u članu 5. ovog Pravilnika.
4. CIK će imenovati 10% od ukupnog broja članova BO-a, definisanih u članu 79.1 ZOI-a, za rezervne članove BO-a. Rezervni članovi BO-a treba da budu izabrani između članova BO-a koji su služili u timovima za prebrojavanje i/ili glasačkim timovima ili kao rezervni članovi za lokalne izbore.
5. CIK će imenovati timove BO-a najkasnije sedam (7) dana pre dana izbora, na osnovu preporuka dobijenih od Izvršnog službenika Opštinske izborne komisije (ISOIK).

Član 7

Prestanak članstva u BO

1. CIK može u bilo koje vreme opozvati imenovanje svakog člana BO, ako član:
 - 1.1. Ne učestvuje na obukama koje organizuje CIK;
 - 1.2. pratio je obuku ali ne radi dan pre i na dan izbora;
 - 1.3. ne može da položi test posle obuke;
 - 1.4. postupa suprotno ZOI, kodeksu ponašanja i drugim aktima CIK-a;
 - 1.5. podnese ostavku iz ličnih razloga ili bude razrešen od strane subjekta koji ga je nominovao;
 - 1.6. iz bilo kog razloga nije u stanju ili nije u mogućnosti da izvrši svoje obaveze.

2. Razrešenje članova BO-a se vrši odlukom OIK-a i obaveštava se CIK.

Član 8 **Zamena članova BO-a**

1. Za sve slučajeve predviđene članom 5. ovog Pravilnika, član BO-a zamenjuje se od strane OIK-a sa obučeniim rezervnim članom istog političkog subjekta i koga imenuje CIK.
2. Politički subjekat može preko OIK-a da zatraži od CIK-a da zameni imenovanog člana najkasnije tri dana pre dana izbora.

Član 9 **Funkcionisanje BO-a**

1. BM-u je dozvoljeno otvaranje sa minimalnim brojem od tri (3) člana BO-a.
2. BO mora da funkcioniše sa najmanje 4 člana BO-a, tokom čitavog izbornog procesa.
3. BO ima sledeće pozicije/funkcije:
 - 3.1. Predsedavajući BO-a;
 - 3.2. službenik za identifikaciju;
 - 3.3. davaoc glasačkog listića;
 - 3.4. kontrolor reda;
 - 3.5. nadzornik glasačke kutije;
4. U slučaju da je neko od članova BO-a odsutan, predsedavajući obaveštava rukovodioca BC-a. Rukovodioc BC-a obaveštava OIK i zahteva njegovu/njenu zamenu.

Član 10 **Odgovornosti predsedavajućeg i članova BO-a pre, tokom i posle izbornog procesa**

1. BO obavlja svoju delatnost na profesionalan, nepristrasan način i u službi svih birača.
2. Predsedavajući BO-a, zajedno sa članovima BO-a, odgovoran je za prijem, održavanje i vraćanje osetljivog i neosetljivog izbornog materijala, koji je dobio od OIK-a.
3. Predsedavajući ili članovi BO-a su dužni da obeleže u knjigzi o toku glasanja svaki događaj na BM, objašnjen prema priručniku.
4. Predsedavajući BO-a prima neosetljivi materijal dan pre dana izbora, a osetljiv materijal na dan izbora, prema operativnom planu OIK-a.
5. BO obavlja sledeće poslove pre dana izbora:

- 5.1. Pohađanje i uspešan završetak obuke;
- 5.2. prijem i verifikacija izbornog materijala;
- 5.3. priprema i uređivanje BM-a.
6. BO obavlja sledeće poslove u toku izbornog dana:
 - 6.1. pravično sprovođenje procesa glasanja i prebrojavanja;
 - 6.2. izveštavanje o otvaranju i zatvaranju BM-a;
 - 6.3. izveštavanje o učešću birača na izborima;
 - 6.4. pakovanje i transport izbornog materijala do skladišta OIK-a.
7. Nakon izbornog dana, CIK može kontaktirati članove BO-a za dodatna pojašnjenja i verifikacije.
8. Ako je predsedavajući odsutan, jedan od članova BO-a privremeno obavlja dužnost predsedavajućeg biračkog mesta, dok OIK ne izvrši zamenu.
9. Članovi BO-a ne mogu napustiti ili otići sa BM-a i BC-a bez dozvole predsedavajućeg BO-a.
10. Predsedavajući obezbeđuje nesmetan tok procesa glasanja.

Član 11

Prava članova BO-a

1. Svaki član BO-a, uključujući i rezervne članove, dobija nadoknadu za svoj rad u skladu sa odlukom CIK-a.
2. CIK će stvoriti uslove da svaki član BO-a dobije kopije obrazaca koje potpisuje, putem fotokopiranja, fotografisanja ili opisa.
3. Svaki član BO-a ima pravo da komunicira i informiše OIK o bilo kom pitanju za koje smatra da ima razloga za to.
4. Svaki član BO-a ima pravo da unese u knjigu o toku glasanja u primedbe ili komentare o toku procesa u BM, ili da uloži žalbu pri IPŽP-u.
5. Svaki član mora biti obavešten o odlukama CIK-a i OIK-a.

Član 12

Glasanje članova BO-a

1. Članovi i predsjedavajući BO-a, glasaju prvi kada se BM otvori. Ako je BM gde je član BO-a određen da glasa blizu, predsjedavajući BO-a može dozvoliti članu BO-a da napusti BM, i da glasa.
2. Predsjedavajući BO-a mora da se osigura da samo jedan član BO-a bude odsutan iz BM-a u isto vreme, zbog razloga glasanja.

Član 13 **Identifikacioni dokumenti (bedževi)**

Za vreme obavljanja dužnosti članovi BO-a su dužni da na vidnom mestu nose identifikaciona dokumenta (bedževi), štampani od strane CIK-a.

Član 14 **Radno vreme BO-a**

1. U radno vreme BO-a se računa:
 - 1.1. Učešće u obukama prema operativnom planu OIK-a;
 - 1.2. prijem neosetljivog izbornog materijala dan pre dana izbora;
 - 1.3. na dan izbora, do završetka procesa glasanja i prebrojavanja, dok za predsjedavajućeg BO-a do predaje izbornog materijala u skladište OIK-a.

Član 15 **Donošenje odluka**

1. U slučajevima kada je odluka u nadležnostima predsjedavajućeg BO-a, njegova odluka je konačna na BM. Ako se bilo koji član BO-a ili akreditovani posmatrač ne slaže sa ocenom ili odlukom predsjedavajućeg BO-a, on mora da beleži svoju neslagasnost u knjizi o toku glasanja i može da podnese žalbu pri CIK-u.
2. Odluke BO-a se donose većinom glasova svih prisutnih članova BO-a.
3. Uz saglasnost članova BO-a, predsjedavajući BO-a, ako oceni da broj akreditovanih posmatrača prisutnih unutar BM ometa proces glasanja ili prebrojavanja, on/ona mora narediti posmatračima da se napuste BM, da u isto vreme ne bi trebalo da bude više od jednog posmatrača iz jedne organizacije.
4. Predsjedavajući BO-a beleži u knjizi o toku glasanja razlog za smanjenje broja prisutnih posmatrača na BM.

Član 16 **Završne odredbe**

1. Pitanja u vezi sa radom BO-a, koja nisu uređena ovim Pravilnikom, utvrđuju se odlukom ili drugim aktom CIK-a, u skladu sa ZOI.

2. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika, prestaje da vazi Izorno pravilo br. 19/2016 o biračkim odborima.
3. Sastavni deo ovog Pravilnika su prilozi:
 - prilog I – Obrazac za nominacije od strane političkih subjekata;
 - prilog II – Obrazac za predloge od strane OIK-a do CIK;
 - prilog III - Kodeks ponašanja za članove BO-a.

Član 17 **Stupanje na snagu**

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon usvajanja od strane CIK-a.

Predsedavajući
Centralna izborna komisija

Kreshnik Radoniqi